

Όνομα: _____

1. Υπογραμμίζω τα επίθετα στις παρακάτω προτάσεις:

Ήρθε η τρελή Αποκριά. Ο Γιώργος ντύθηκε ωραίος ιππότης. Έβαλε ένα πράσινο καπέλο με ένα μαύρο φτερό. Φόρεσε ψηλές μπότες και άσπρες κάλτσες.

2. Βάζω στην πρόταση το επίθετο που ταιριάζει:

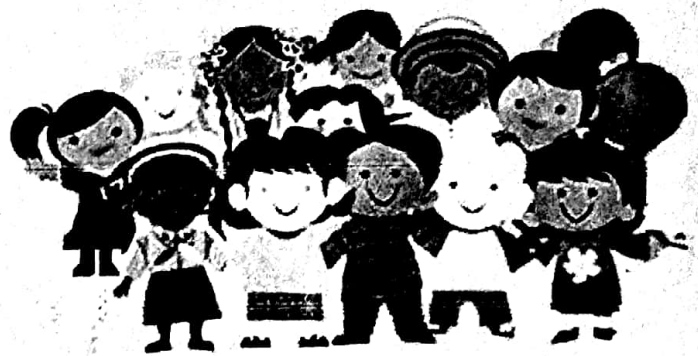
Η ζάχαρη είναι _____ . Ο ήλιος είναι _____ .

Η θάλασσα είναι _____ . Το βουνό είναι _____ .

Το φύλλο είναι _____ . Ο πίνακας είναι _____ .

3. Ενώνω τα αντίθετα:

ψηλός	→	μεγάλος
καλός	→	πικρός
μικρός	→	κοντός
γλυκός	→	κουτός
έξυπνος	→	κακός

4. Βάζω τα παρακάτω επίθετα μπροστά από τα ουσιαστικά όπως ταιριάζουν:

~~νόστιμος~~, ~~βροχερός~~, ~~ξερός~~, ~~ξένος~~, ~~στενός~~, ~~κόκκινος~~, ~~πονηρός~~, ~~άγριος~~.

Ο βροχερός καιρός Η ξένη γλώσσα

Το νόστιμο φαγητό Ο άγριος λύκος

Η πονηρή αλεπού Το ξερό ξύλο

Ο στενός δρόμος Η κόκκινη παπαρούνα

5. Βρίσκω και γράφω τα αντίθετα:

μια ψηλή γυναίκα	-	ένας κοντός άντρας
ένα κουτό αγόρι	-	<u>ένα έξυπνο κορίτσι</u>
μια μικρή νύχτα	-	<u>μια μεγάλη μέρα</u>
ένας μαύρος γάτος	-	<u>ένας άσπρος σκύλος</u>

6. Γράφω τα επίθετα στα τρία γένη:

μεγάλος	μεγάλη	μεγάλο
νέος	νέα	νέο
φαρδύς	φαρδιά	φαρδύ
καθαρός	καθαρή	καθαρό
ωραίος	ωραία	ωραίο
παχύς	παχιά	παχύ
πλούσιος	πλούσια	πλούσιο

7. Γράφω στον πληθυντικό αριθμό το επίθετο που λείπει:

ο καλός φίλος	οι καλοί	φίλοι
ο στενός δρόμος	οι στενοί	δρόμοι
ο μικρός κήπος	οι μικροί	κήποι
ο άσπρος τοίχος	οι άσπροι	τοίχοι
ο μαύρος καπνός	οι μαύροι	καπνοί

8. Γράφω στον ενικό αριθμό το επίθετο που λείπει:

οι ψηλές κορυφές	η ψηλή	κορυφή
οι δυνατές βροχές	η δυνατή	βροχή
οι μικρές αυλές	η μικρή	αυλή
οι όμορφες κόρες	η όμορφη	κόρη
οι μεγάλες ανάγκες	η μεγάλη	ανάγκη

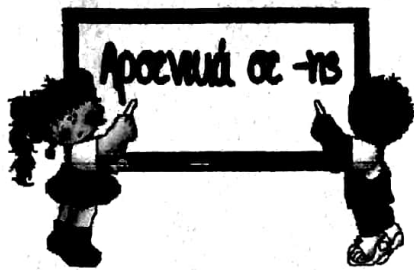
9. Γράφω τι άλλο μπορεί να είναι:

Ένας άνθρωπος: εργατικός, καλός, ήσυχος, έξυπνος . . .
 Μια αυλή: πλακόστρωτη, μεγάλη, μικρή, μπροστινή . . .
 Ένα σπίτι: παλιό, καινούριο, φωτεινό, καθαρό . . .

10. Μεγαλώνω την πρόταση με τα επίθετα : εργατικός, γλυκός.

Η μέλισσα φτιάχνει το μέλι.

Η εργατική μέλισσα φτιάχνει γλυκό μέλι.

Όνομα: _____

1. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα.

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	ο	νικητής	εργάτης	βαρκάρης
Γενική	του	νικητή	εργάτη	βαρκάρη
Αιτιατική	τον	νικητή	εργάτη	βαρκάρη
Κλητική	-	νικητή	εργάτη	βαρκάρη
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	οι	νικητές	εργάτες	βαρκάρηδες
Γενική	των	νικητών	εργατών	βαρκάρηδων
Αιτιατική	τους	νικητές	εργάτες	βαρκάρηδες
Κλητική	-	νικητές	εργάτες	βαρκάρηδες

2. Συμπληρώνω τις καταλήξεις -ης και -ες στα παρακάτω ουσιαστικά.

ο μαθητ.ης	ο χάρτ.ης	ο μπακάλ.ης
οι μαθητ.ες	οι χάρτ.ες	οι μπακάληδ.ηδες
ο ναύτ.ης	ο στρατιώτ.ης	ο βαρκάρ.ης
οι ναύτ.ες	οι στρατιώτ.ες	οι βαρκάρηδ.ες
ο εργάτ.ης	ο επιβάτ.ης	ο καβαλάρ.ης
οι εργάτ.ες	οι επιβάτ.ες	οι καβαλάρηδ.ες

3. Γράφω τα ουσιαστικά αυτά στον πληθυντικό όπως στο παράδειγμα.

το όπλο του στρατιώτη	- τα όπλα των στρατιωτών
η στολή του ναύτη	- οι στολές των ναυτών
το βιβλίο του μαθητή	- τα βιβλία των μαθητών
το φαγητό του εργάτη	- τα φαγητά των εργατών

4. Γράφω κύρια αρσενικά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ης. Δεν ξεχνώ το κεφαλαίο.

Αριστοτέλης, Γιάννης, Τάκης, Δημήτρης,
'Αρης, Πάρης, Μιχάλης...

5. Γράφω κοινά αρσενικά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ης.

τραγουδιστής, διευθυντής, γυμναστής,
δικαστής, βιβλιοπώλης, βαρκάφης,
πολιτής...

6. Ζευγαρώνω το αρσενικό με το θηλυκό:

ο μαθητής	→	η ποιήτρια
ο διευθυντής	→	η πωλήτρια
ο ποιητής	→	η μαθήτρια
ο πωλητής	→	η τηλεφωνήτρια
ο τηλεφωνητής	→	η διευθύντρια

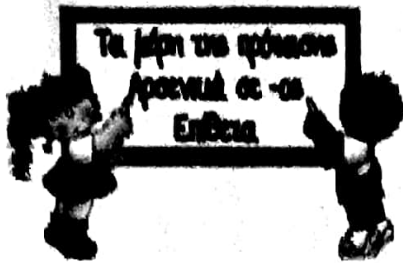
7. Χωρίζω τις παρακάτω λέξεις σε συλλαβές.

κόκκινο, σύννεφο, φύλλο, βασίλισσα, γραμμή, εννιά, εκκλησία, γλώσσα,
μαγείρισα, άρρωστος.

κόκ-κι-νο, σύν-νε-φο, φύλ-λο,
βα-σί-λισ-σα, γραμ-μή, εν-νιά,
εκ-κλη-σί-α, γλώσ-σα, μα-γεί-
ρισ-σα, άρ-ρω-στος

Τα όμοια σύμφωνα
στο συλλαβισμό
χωρίζονται.

Όνομα: _____

1. Υπογραμμίζω το ονοματικό μέρος:

Η ακούραστη γιαγιά μας ετοιμάζει το τραπέζι.

Ο Σταύρος, ο αδερφός μου, γύρισε αργά.

Η μητέρα φίλησε την κόρη της.

2. Υπογραμμίζω το ρηματικό μέρος:

Η θεία μου έκοψε το ψωμί με το μαχαίρι.

Οι εργάτες άνοιξαν την πόρτα του εργοστασίου.

Τα παιδιά έπαιζαν ποδόσφαιρο στην αυλή.

Κάθε πρόταση αποτελείται από τολάχιστον δύο μέρη. Το ένα δείχνει ποιος κάνει κάτι (ονοματικό μέρος) και το άλλο δείχνει τι κάνει (ρηματικό μέρος)

3. Ξεχωρίζω στο παρακάτω κείμενο ποιος κάνει κάτι και τι κάνει.

Ο χειμώνας φέρνει κρύο και βροχή. Μαύρα σύννεφα σκεπάζουν τον ουρανό. Ο δυνατός αέρας λυγίζει τα κλαδιά των δέντρων. Τα φυλλοβόλα δέντρα ρίχνουν τα φύλλα τους στο χώμα. Οι αγρότες μαζεύουν τις ελιές. Τα παιδιά περιμένουν τα Χριστούγεννα. Ο Αι-Βασίλης μοιράζει δώρα και χαρά.

ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΚΑΤΙ	ΤΙ ΚΑΝΕΙ
Ο χειμώνας	φέρνει κρύο και βροχή.
Μαύρα σύννεφα	σκεπάζουν τον ουρανό.
Ο δυνατός αέρας	λυγίζει τα κλαδιά των δέντρων.
Τα φυλλοβόλα δέντρα	ρίχνουν τα φύλλα τους στο χώμα.
Οι αγρότες	μαζεύουν τις ελιές.
Τα παιδιά	περιμένουν τα Χριστούγεννα.
Ο Αι-Βασίλης	μοιράζει δώρα και χαρά.

4. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα.

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	ο	ποταμός	κήπος	άγγελος
Γενική	του	ποταμού	κήπου	αγγέλου
Αιτιατική	τον	ποταμό	κήπο	άγγελο
Κλητική	-	ποταμέ	κήπε	άγγελε
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	οι	ποταμοί	κήποι	άγγελοι
Γενική	των	ποταμών	κήπων	αγγέλων
Αιτιατική	τους	ποταμούς	κήπους	αγγέλους
Κλητική	-	ποταμοί	κήποι	άγγελοι

5. Από τις παρακάτω λέξεις να ξεχωρίσετε τα ουσιαστικά από τα επίθετα:

ωραίος, χριστόψωμο, μολύβι, ψηλός, ελάφι, παππούς, γλυκός, νόστιμη, όμορφος, καράβι, δέντρο, καθαρό

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

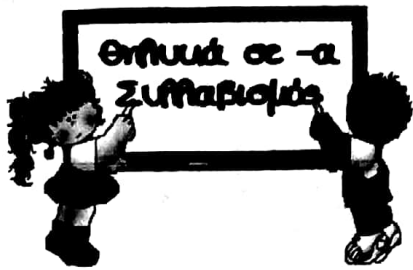
ΕΠΙΘΕΤΑ

<u>χριστόψωμο</u>	<u>ωραίος</u>
<u>μολύβι</u>	<u>ψηλός</u>
<u>ελάφι</u>	<u>γλυκός</u>
<u>παππούς</u>	<u>νόστιμη</u>
<u>καράβι</u>	<u>όμορφος</u>
<u>δέντρο</u>	<u>καθαρό</u>

6. Βάλε τα επίθετα της παρένθεσης δίπλα στα ουσιαστικά:

(~~λαμπερός~~, ~~πράσινο~~, ~~σπάνιο~~, ~~βροχερός~~, ~~όμορφη~~, ~~δροσερός~~, ~~ευρύχωρη~~, ~~όμορφη~~)

<u>πράσινο</u>	<u>λιβάδι</u>	<u>όμορφη</u>	<u>φορεσιά</u>
<u>όμορφη</u>	<u>αλυσίδα</u>	<u>δροσερός</u>	<u>αέρας</u>
<u>λαμπερός</u>	<u>ήλιος</u>	<u>βροχερός</u>	<u>καιρός</u>
<u>σπάνιο</u>	<u>γραμματόσημο</u>	<u>ευρύχωρη</u>	<u>αίθουσα</u>

Όνομα: _____

1. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα.

Ενικός αριθμός				
Ονομαστική	η	καρδιά	ημέρα	αίθουσα
Γενική	της	καρδιάς	ημέρας	αίθουσας
Αιτιατική	τη(ν)	καρδιά	ημέρα	αίθουσα
Κλητική	-	καρδιά	ημέρα	αίθουσα
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομαστική	οι	καρδιές	ημέρες	αίθουσες
Γενική	των	καρδιών	ημερών	αιθουσών
Αιτιατική	τις	καρδιές	ημέρες	αίθουσες
Κλητική	-	καρδιές	ημέρες	αίθουσες

2. Γράφω τα ουσιαστικά αυτά στον πληθυντικό όπως στο παράδειγμα.

- η πόρτα της αίθουσας - οι πόρτες των αιθουσών
 η πρωτεύουσα της χώρας - ΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
 η τρικυμία της θάλασσας - ΟΙ ΤΡΙΚΥΜΙΕΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ
 η σελίδα της εφημερίδας - ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ
 η φλόγα της λαμπάδας - ΟΙ ΦΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΛΑΜΠΑΔΩΝ
 η χαρά της μητέρας - ΟΙ ΧΑΡΕΣ ΤΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

3. Γράφω κύρια θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -α. Δεν ξεχνώ το κεφαλαίο.

Μαρία, Θεοδώρα, Γεωργία, Ιλεάνα, Δέσποινα,
Βιολέτα, Σοφία, Μαρίνα...

4. Γράφω κοινά θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -α.

μητέρα, γάτα, σελίδα, κότα, μέρα,
θάλασσα, γόμα, αίθουσα...

5. Συμπληρώνω τα θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ίδα:

εφημερίδα

πατρίδα

σελίδα

τσιμπίδα

σταφίδα

ακρίδα

γαρίδα

νυχτερίδα

μερίδα

ασπίδα

φροντίδα

κοτσίδα

6. Χρωματίζω τα σωστά κουτάκια:

χαρ-τι

χα-ρτί

ε-κκλη-σί-α

εκ-κλη-σί-α

α-γκ-ινά-ρα

α-γκι-νά-ρα

περ-πά-τη-μα

πε-ρπά-τη-μα

παπ-πούς

πα-ππούς

σε-ντ-όνι

σε-ντό-νι

βαθ-μός

βα-θμός

κά-γκε-λα

κάγ-κε-λα

φάρ-μα-κο

φά-ρμα-κο

κατ-σα-ρό-λα

κα-τσα-ρό-λα

γρα-μμά-τα

γράμ-μα-τα

πά-γκος

πάγ-κος

πιά-νο

πι-ά-νο

σα-λιγ-κά-ρι

σα-λι-γκά-ρι

πο-ντι-κός

πον-τικός

άν-θρω-πος

άνθ-ρω-πος

7. Γράφω τις αντίθετες για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

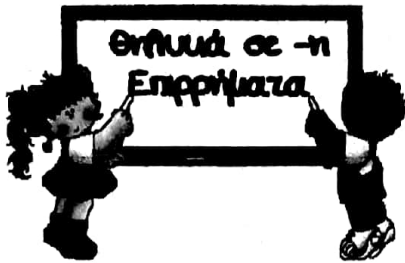
Με το α-	
κακός	ἀκακός
ξεχασμένος	αξέχαστος
διαβασμένος	αδιάβαστος
Με το αν-	
ήσυχος	ανήσυχος
ικανός	ανίκανος
αλατισμένο	ανάλατο
Με το ξε-	
βάφω	ξεβάφω
διψώ	ξεδιψώ
κουράζω	ξεκουράζω

Το ξε- δε δημιουργεί πάντα λέξεις με αντίθετη σημασία.

Άλλες φορές μπορεί να σημαίνει:

- Εξω π.χ. ξεπουλάω
- Πρώ π.χ. ξεουλιάνω
- Εντελώς π.χ. ξεπουλώ

Όνομα: _____

1. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα.

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	η	φωνή	τέχνη
Γενική	της	φωνής	τέχνης
Αιτιατική	τη(ν)	φωνή	τέχνη
Κλητική	-	φωνή	τέχνη
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι	φωνές	τέχνες
Γενική	των	φωνών	τεχνών
Αιτιατική	τις	φωνές	τέχνες
Κλητική	-	φωνές	τέχνες

2. Συμπληρώνω της ή τις.

- Η βίδα τῆς μηχανής. → Βιδώνω τ.ς μηχανές.
- Το κλαδί τῆς μηλιάς. → Κλαδεύουν τ.ς μηλιές.
- Το νερό τῆς βροχής. → Βράχηκαν από τ.ς βροχές.
- Τα άνθη τῆς γλάστρας. → Ποτίζεις τ.ς γλάστρες.
- Το άκουσμα τῆς φωνής. → Ακούμε τ.ς φωνές.

3. Συμπληρώνω το σωστό.

το νησί	η φωνή	οι βοσκοί
το καλάμ <u>ι</u>	η εκδρομ <u>ή</u>	ο <u>ι</u> δρόμ <u>ο</u>
το μολύβ <u>ι</u>	η βροχ <u>ή</u>	ο <u>ι</u> σκύλ <u>ο</u>
το τραπέζ <u>ι</u>	η αυλ <u>ή</u>	ο <u>ι</u> λύκ <u>ο</u>
το σπ <u>ι</u> τ	η βρ <u>ύ</u> ση	ο <u>ι</u> β <u>ά</u> τραχ <u>ο</u>
το μπαλκ <u>ο</u> ν <u>ι</u>	η εξοχ <u>ή</u>	ο <u>ι</u> σκαντζ <u>ό</u> χοιρ <u>ο</u>

ι, η, ή α;

3. Στις παρακάτω προτάσεις υπάρχουν 6 τοπικά επιρρήματα. Να τα υπογραμμίσεις.

Όταν είμαι έξω από το σπίτι μου, είμαι πολύ προσεκτικός. Στέκομαι πάντα μπροστά στο φανάρι. Βλέπω τα αυτοκίνητα που περνούν πάνω κάτω. Κοιτάζω δεξιά, κοιτάζω αριστερά και περνώ αμέσως μόλις ανάψει το πράσινο φως.

4. Γράφω κύρια θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -η. Δεν ξεχνώ το κεφαλαίο.

Φανή, Νεφέλη, Ελένη, Μαίρη, Βασιλική

5. Γράφω κοινά θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -η.

βροχή, σκηνή, εξοχή, γιορτή, πηγή,
βρύση, κίνηση, άσκηση, γραμμή

6. Συμπληρώνω όπως στο παράδειγμα:

η άκρη της γραμμής - οι άκρες των γραμμών
η αγάπη της αδερφής - ο.ι...αγάπες...των αδερφών
η ορμή της βροχής - ο.ι...ορμές...των βροχών
η τιμή της τροφής - ο.ι...τιμές...των τροφών
η κυψέλη της μέλισσας - ο.ι...κυψέλες...των μελισσών

